

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Kiadó hivatal:

Középüteza, Stein J. könyvkereskedése.

Szerkesztői szállítás:

belső-üzemutca 131. szám.

Hirdetési ár: 5 hasábas garmond sorát 1-ször 7 kr., 2-ször 8 kr., 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.), J. Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).
Pestben: Zeisler M. hirdetés felvétel irodájában (Königsgasse Nr. 60.)
Nyitvatartási órák sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez csatolnandó.
Előzetes a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, n. m.

kedden, csütörtökön és szombaton reggel.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Eredeti távsürgöny.

Feladatott Pesten oct. 21-én este 7 ó. 45 p.

Érkezett Kolozsvárra oct. 22-én reggel 3 ó. — p.

A képviselőház ma a perrend-tartás tárgyalásakor szavazattöbbséggel elfogadta azon elvet: hogy két hasonló ítelet csak birtokon kívül föllebezhető.

A népiskolai törvényjavaslat.

I.

(S.) Szóljunk pár szót mi is azon általános érdekeltséggel fogadott törvényjavaslatról, mely három hónap óta lapokban és pártkörökben élénk vita tárgyát képezi.

Hogy a népnevelés az állam legfőbb feladata, hogy ránk magyarokra nézve egyszersmind a fennmaradás egyik lényeges feltétele, sőt, hogy a hazánk területén lakó különböző nemzetiségek testvéries összességének legbiztosabb eszköze, — ma már senki sem fogja tagadhatni.

Nem is fejtgetjük tehát tovább a népnevelés szükségességét, mint olyant, a mi általán el van ismervé, — hanem egyszerűen áttérünk azon kérdésre, kinek van joga, sőt kic a kötelesség a közoktatást vezetni és felügyelni.

Kétségtelenül az államnak! azaz: a törvényhozó és végrehajtó hatalomnak együttesen, mint a melyek hivatta vannak az ország- és állampolgárok minden köz- és magán érdekeit is egyaránt védni és előmozdítani.

Hogy hazánkban századokon át, mindaddig, míg országos önkormányzatunk, a felelős magyar miniszterium kinevezése s a közös magyar országgyűlés összehívása által helyre nem állított, — kormány és kormányzatok között egészen más, mondhatni ahoz képest visszafelé viszony állt fenn, mint a minőt földgömbünk egyéb országaiban szemlélünk; hogy t. i. a bécsi központi kormány a hazánk és nemzetünk alkotmányos szabadságával szoros kapcsolatban álló köznevelődési előhaladását nem hogy előmozdította volna, hanem örökölt ellenséges indulatánál fogva, hol nyíltan, hol alátámasztva következtesen hátráltatni törekedett és így nálunk, az annyira fontos közoktatás nagyjából a magánosok és hitfelekezetek buzgalmára és áldozatkészségére szorult, — mindez mondjuk: mitsem változtat a fennebb fölállított elv alapos helyességén.

De még az a körülmény sem alterálja sajátképe amaz elméleti igazságot, hogy a protestánsokra nézve, a vallási harcokra következtetéseket kivívott elidegeníthetetlen jogok egyike éppen a szabad tanítványoké.

A kulturánkat elhanyagoló, sőt szándékosan üldöző bécsi kormány helyett hazafiakból álló felelős hazai kormánygyal bírnunk, s a felekezeti torzalkodás helyett a vallási jog egyenlőség magasabb ténye foglalta el.

E mind igaz, mondják némelyek: de jelenleg létező honi kormányunk helyét ismét idegen, vagy legalább reactionarius abszolút irányú kormány foglalhatná el; mivé lesz akkor a népnevelés ügye?

Nem gondolnók, hogy ez ellenetést ok-szerűen felhozni lehessen; mert ekkor összes reformkérdéseink elintézésével várnunk kellene mindaddig, míg jelen közjogi vívmányaink teljes biztonsága iránt tisztába nem leszünk.

E szerint a megerendszert népképviselői átalakítását sem kellene sürgetnünk, nem kellene igényeznünk azt a parlamentáris kormányzattal összhangzába hozni, hisz egykor ezek is, alkotmányosságunk egye-

düli védőbástyái voltak; s ezek sem voltak a vallási önkormányzatnál kevésbé becsesek, kevésbé fontosak.

De sőt ellenkezőleg, a ki az A-t kimondotta, annak akarnia kell a B-t is; mondja a közbeszéd.

A haladási és jogegyenlőségi nagy népelveket kimondottuk, czélul kitűztük: nem tehetjük tehát, hogy azokat részben alkalmazzuk, részben nem. Azon felesleges mű, melynek építését megkezdtük, csak úgy lesz ép és egész, hazánkra és nemzetünkre nézve csak azon esetben lesz időhozó, ha annak további fölemelésében a következetesség irányadó.

Más kérdés, tekintetbe véssenek-e azon tények és eredmények, melyek a fenn érintett visszas helyzet korszakában létrejöttek és ma is fennállnak.

Erre határozott igennel felelünk, már csak azért is, mert hazai közoktatásunk tágas terén, melyen annyi a teendő, mi sem volna helytelenebb, mint a létező lerombolásával kezdeni meg az építkezést.

A mit e szerint a fennforgó népiskolai törvényjavaslat részleteiről elmondani akarunk, abban sem az elmélet egymaga, sem a fennálló állapotok egyoldalú tekintetbe vétele, következésképpen sem a felekezetiesség, sem pedig a nemzetiségi különökös vezérelni nem fognak.

Pest, október 19. 1868.

(y z n.) Ö Felsége a király felváltva idöz Budán és Gödöllőn, s az eddigi intézkedések után itélve még mintegy 8 napig marad körünkben.

Tegnapelőtt este berándult a fejedelmi nyaralóból, tegnap délutáni 2 óráig államügyekkel volt elfoglalva és több miniszterrel értekezett, ezután a loversenyre kocsiútn, a hol lelkes éljennel üdvözöltetett.

Ez alkalommal huszár ezredesi ruhát viselt, és az udvari páholyból nagyon rövid idő múlva lement a részvényesek közé, a hol szivarozva nézte az érdekes futásokat, miközben több fúrat méltatott megszólításra, különösen bosszasan társalogván gróf Andrássy Gyula miniszterelnökkel, kinek egy páholyban jelen volt nejét legmagasb látogatásával tüntette ki.

Verseny után Ö Felsége a kerepesi útig két fogatú udvari kocsi ment, és ott a gödöllői korona — uradalom négyes (deres) fogatára szállt, a mely a sötét est daczára is gyors ügétessel csakhamar Gödöllőre ért.

Ma este megint Budára várják a királyt, mert a holnapi loversenyt szintén szerencsétlenül fogja legmagasb jelenlétével.

A királyné, ámbár szenvedélyes sportkedvelő, — ezúttal — miként mondják — szerencsére csak jelentéktelen győgelkedése miatt nem jött be a versenyekre.

A képviselőház mai ülésének nevezetesebb momentumait távirtam.

Mondja aztán valaki, hogy Pest nem nagy, világváros! De biz az, főleg ha e czimre a társadalmi élet napról-napra nagyobb mérvben észlelhető súlyedése jogosít fel.

A prostitutio például talán még Berlinben és Hamburgban sem áll oly erős lábon mint itt; pedig ezzel sokat mondunk, mert ama városok e tekintetben kitűnnek.

Azonban ez még semmi! Titkos kártyaházaink sem hiányoznak. Az erélyes rendőrség kifüstölte ugyan a kártya-lovagokat egy két — előtök kedves — helyiségből, no de találtak ők csakhamar más gyűlést.

Ilyenné lön nem régóta a vigardai kávéház, a melylyel összekötött nagy szobában ugyancsak folytak a tiltott játékok, még pedig meglehetősen biztonságban, mert a szobát távirat köti össze magával a kávéházzal, és a kávé, mihelyt gyanusnak (rendőrbiztosnak) látszó ember lépett be, mindjárt jelt adott, mire a pénzhalmazok eltűntek, s megindultak az ugynevezett ártatlan játékok.

Utóbbi időkben a most említett szobában nagyon lábrakapott a roulette, de szomorú véget ért, mert a rendőrség biztos tudomást szerezvén magának a dologról, szombaton este 8 óra felé hivatalosan is bekopogtatott.

Az ajtó zárva, s a kulcs a kávésnál volt, a ki vonakodott azt kiadni, csak akkor engedelmessékedvén, midőn a hatósági közegek a szoba betörésével fenyegetőztek.

„A törvény nevében megszüntetem a tiltott játékot — mondá a belépő rendőrbiztos — és elköszöm az asztalon fekvő pénzt!”

Képzeltetni a kártya-kompánia kellemetlen meglepetését, sőt ijedtségét.

A játékasztal egészen a la Baden-Baden volt felszerelve, rajta aranyokban s ezüstben mintegy 1600 frt hevert, de csakhamar minden a rendőrbiztos kezébe került.

Az elköszönt összeg egyharmada a följelentőé, a többi a városi szegények pénztárát illeti, melyhez még a kávé s kénytelen lesz 300 frttal miut pénzbírsággal járulni, mert nemcsak túrte helyiségeiben a tiltott játékot, hanem még elő is segítette azt.

Es kikből állt a roulette-társaság?...

Azt mondják: fiatal hercegekből, grófból, bárókból és általában előkelő világból.

Ugyan, ha szabad szerényen kérdeznünk: mennyit adakoztak azon urak, kik ott csak ugy marokkal szórta az aranyt és ezüstöt: az akademia palotájára, tőkéjére, — a nemzeti színház alapjára, Petőfi szobrára, — vagy mennyivel járulnak évenként a nemzeti irodalom, a hazai művészet felvirágoztatására?

Talán semmivel?

Hja hiába! oda jut, — ide nem!

Budapest halad, — nagy, világ-város, — sok mindenféle megtörténhetik falai között, miről az ember még csak álmodni sem merne!...

Az ellenzék vádjai a kiegyenlítés és a Deák-párt ellen.

(A „Választások előtt” című röpiratból.)

III.

De mindezeknél jobban haragszik az ellenzék a többségre azon mód miatt, melyet az a közügyek kezelésére nézve megállapított.

Jellemző a baloldal szűkebbli elszigetelési politikájára nézve, hogy a közös ügyeket, ha szóval nem is, de tetteleg elismeri, hogy kész azok alkotmányos intézését illusoríussá tenni, s csak azok közös kezelését perhorrescálja, nehogy Ausztria népevel érintkezniük kelljen!

48 előtt delegatiónk nem léteztek; mert azon egyes hasonló érintkezések Magyarország s az örökös tartományok közt, mint például az 1614 diki conferentia a szivatoroki béke fenntartása kérdésében, aligha tekinthetők praecedens eseteknek.

Közügyek tetteleg léteztek. Létezett tetteleg oly kormány is, mely e közügyeket kezelte: a bécsi. De közös alkotmányos tényező ez ügyek kezelésének ellenőrzésére nem létezett.

S mi volt ennek eredménye?

Magyarország megajánlotta az ujonezokat és a haddiott. Ezenkívül az összes had- és külügyet a nem felelős, idegen, abszolút kormány intézte.

Delegatiónk nem volt, és éppen ez volt a baj.

Még az alkotmányosságban oly alacsony fokon álló ősünk is érezték annak szükségét, hogy nem csak a közös uralkodóval, hanem annak tartományaival is érintkezniök kell, ha hazájok szabadságát biztosítani akarják, s az alsó táblának nagy része megkötvén a pragmatica sanctiót, szerződésre akart lépni az örökös tartományokkal is. III. Károly helyes tapintattal belátta, miszerint minden érintkezés a két birodalom népei közt csak az abszolutizmusnak válnék kárára, s a kíváncsot határozottan megtagadta. Az országgyűlés nem sirgette többé, mert az érintkezés szükségé, melyet némelyek már átéreztek, még nem ment volt át a tömeg öntudatába. Az ügy elejtetett. Az abszolutizmus soha nem látott virágzásnak eredt.

48 a kérdést megoldatlan hagyta, bár kijelölte megoldásának irányát: a néppel való alkudozást.

A XII. törvényezikk végre e kérdést megoldotta.

S vajjon áll-e azon vád, melyet bal és szélsőbal egyiránt hangoztat, miszerint a delegatiónk által rontatott meg Magyarország önállása?

A delegatiónk nem parlament, nem törvényhozó test, mert törvényt nem hoz. Az országgyűlésnek küldöttsége oly ügyek elintézésére, melyek évenként előfordulnak, s nem vágnak a szorosán vett törvényhozás körébe. Inkább nemzetközi, mint parlamenti jellemű tényező, az országgyűlés évenkénti ülészakának kifolyása, mely közelebb hozza a két népet, bármelyik önállásának veszélyeztetése nélkül, mert nem is hoz magával még közös tárgyalásokat sem, mely nem jöhet ellentétbe az országgyűlés többségével, mert általa a évenként újra választatik.

Igaz ugyan, hogy a haddiott hajdan közvetlenül a törvényhozás, most pedig csak közvetve, a delegatión által szavazza meg, de ha elgondoljuk, hogy most minden bármilyen költségvetésre a nemzet befolya, a mit azelőtt nem tett, lehetetlen ebben is nem nyeresémet látni.

A baloldálnak azonban nem kell a delegatión.

Hogyt ezt kikérthesse, a delegatión alkotmányos feladatait a két országgyűlésre ruhazza; de mintán a közügyeket, s azok tetteleg közösen kezelését hallgatag megállapítja, oly módon, mely vagy az alkotmányosságot tenné tönkre, vagy folytonosan erőszakos összeütközésekre vezetne.

A baloldal javaslatában, nem is az elsőben, melyben a király abszolút döntő hatalma nyíltan kimondatnék, hanem a másodikban, mely feleslegesnek tartja módrol gondoskodni azon esetre, ha a két országgyűlés a közös ügyekre nézve nem bir megegyezni, a baloldal javaslatában nyeresémet láthat az abszolutizmus vagy az anarchia embere, de a békés, alkotmányos élet hiva nem.

Es ennek, az alkotmányosság biztosításának érdekében teremté a Deák-párt a delegatión.

Nem más az, mint Magyarország alkotmányos befolyásának biztosítása oly ügyekre, melyek őt Ausztriával közösen illetik. S ha erre azt mondják, hogy általa mások intézkednek felettünk, akkor vessük el a képviselői rendszert, melynek szinte megvan e hibája, s menjünk vissza az országgyűlésekre, melyben minden ember részt vesz.

S vajjon nem ugyanily joggal mondhatná-e Ausztria, hogy önállása elyeszett, hogy Magyarországnak alárendeltetett?

Azon nagy reform, melyet a Deák-párt 67-ben kereszttülvit, éppen abban áll, hogy alkotmányos kezelésre alá veté mindazon államügyeket, melyek 48 előtt abszolutistice intéztettek, s melyeknek alkotmányos kezelése 48-ban nem biztosított.

Ez oly világos, mint a nap; ezt tagadni lehetetlen.

S vajjon nevezhetjük-e jogfeladásnak az abszolutizmusnak az alkotmányossággal való helyettesítését?

Am tessék a baloldálnak, ha ily fogalmi vannak az alkotmányos életrol.

Menjünk át a hazánk anyagi érdekeit közvetlenül illető rendelkezésekre; mert a fennebbi vád e téren is emeltetik a Deák-párt ellen.

48 előtt részint a magyar király jura reser-vatánál fogva, részint a kormány önkényes tulajdonságai folytán, Magyarország, anyagi érdekeire nézve, nem csak hogy önálló nem volt, de teljesen alá vala rendelve az örökös tartományok érdekeinek. Magyarország „gyarmati helyzete”, mely másfél századig annyit okot adott a panaszra, nem tíres phrásis, hanem keserű valóság volt.

Most, a XII. törvényezikk szerint Magyarország kereskedelmi s vámszerződéseket köt, sőt már kötött is, Ausztriával bizonyos meghatározott időre és köt oly módon, mint szoktak kötni egymástól teljesen külön álló államok, az országgyűlés jóváhagyásának feltétele mellett.

Igaz, hogy a 48 ily szerződéseket nem említ; de ez éppen mulasztásai közé tartozik. Mert, hogy e szerződések üdvösek, szükségességek hazánkra nézve, elismeri a baloldal is, mely éppen ugy nem akarja a közbeüő vámok visszaállítását, mely kisebbségi véleményeknek mindenikében épp ugy késznek nyilatkozott ily szerződések kötésére, mint a Deák-párt.

Hogy ily szerződések által valamely állam önállásán csorba nem ütöttek, azt be is fogja látni mindenki, mert akárhány államot ismertünk, mint például a német vámszerződés államait, melyek ily szerződésekben is fentartják teljes souverainitását.

E téren tehát a nyereség, melyet a 67-diki törvényekben bírnak, abban áll, hogy mig azelőtt a kereskedelmi s vámgügyek egységes kezelése mellett hazánk egyenesen alá volt rendelve Ausztriának, most mint két független állam szerződünk Ausztriával, s hogy most még az e szabad szerződési viszonyból eredő ügyek is csak a külföld irányában s csak is formailag kezeltetnek egységesen; a mennyiben a külfölddel a monarchiát kifelé képviselő közös külügyér köti a szerződéseket, de e szerződések csak a két országos kereskedelmi miniszter javaslatára s megegyeztetéssel kötöttek, a külügyminiszternek más feladata nem levén, mint a külfölddel alkudozásokat közvetíteni, s a két országos miniszter megállapodásait végrehajtani.

S így állván a dolgok, lehet-e igazságosan jogfeladással vádolni a Deák-pártot, lehet-e ezt főleg a baloldálnak, mely e tekintetben hasonlóan késznek nyilatkozott az egyezkedésre?

bizonyára volna olyan ezélszerű, mint az előbbi, ha nem jobb.

— A honvédelmi alaphoz legközelebből történt utalványozás folytán 14,100 ft adatott a Csikszéken lakó honvédek számára.

— Szület. Kolozsvár pnteken kezdte meg, születését, hagyott a jég a gazdák számára is, s hol nem járt, ott sem mennyiségre, sem minőségre, nem lehet panasz; csak hogy, fájdalom! ez nem a nagyobb rész. — A gyulafejevári bor minőségét illetően a „H. Ztg.”-ot odaváló tudósítója félrevezette volt, mennyiben az idei bort gyengének jelzi. E tudósítást átvettük mi is, s most helyreigazításul írják onnan, hogy e tudósítás helytelen, mert rég az ideje, hogy ilyen bor nem termelt. Örvendünk neki, s örömmel közöljük a helyreigazítást; a tudósító pedig megenged, ha helyszülke miatt nem dorongoljuk meg saját szavaival a rosszul értesültet. Jó, hogy jó a bor. — A „H. Ztg.” ismét egy gyenge születet hoz Segesvárról. Ohajjuk, hogy ezafélek meg ezt is mielőbb.

— Kis világ vége volt szombaton este k. monostortetében. Szivrepesztő sikoltozás üzte ki házaikból a lakosokat, itt egy csoport nyugotnak, a másik keletnek rohant: „hol az égés?” „hol a gyilkos?” Így tartott mintegy félórát, midőn a szívek dobbanását rendes kerékvágásba terelte a teljes értesülés: két cigány kergette volt egymást.

— A n-szebeni román egyházi gyűlés f. hó 19-én a hozott statúták megerősítése után befejezték. Ugyanaznap b. Siaguna metropolita ő excéja fátylászénével tiszteltetett meg.

— A királyföld új felosztásáról hall a „N. Fr. Pr.” E szerint több megyékre osztatnék, s pedig a következők: Brassó Köhalmmal képeznék az első; az ugynevezett Erdőhája a második, Besztercevidéke Sz. Régenel a harmadik és Szebenzék a többi szászfölddel a negyedik megyét. E tervet egy szász képviselőtől, Trauschenfelstől eredetnek állítják. — Királyhágón inneni lapok nincsenek erről értesülve.

— A branyicskai hidra f. hó 18-kán mondta ki egy miniszteri bizottság, hogy jó karban van.

— Fogarassy Mihály püspök ő mlsza f. hó 17-kén N. Szebenbe érkezett, hol jelenlétében vette fel négy szűz az apácák szent fátyolát. A négy közt egy erdélyi is van, családi néven: Gidófalvi. A más három közül egyik bajor, másik hessen-casseli, harmadik karinthiai.

(Neerolog.) Szabó Polixena és Szabó Gyula a maguk és az elhunyt távollévő testvére — Vargyasi Dániel Imre nevében fájdalmas szívvél tudatják a forrón szeretett gondos jó anya, áldozatkész, gyöngéd testvér Szabó Farkasné Vargyasi Dániel Polixenának szinte két évig tartott szenvedés folytán, végelegyengülésben, folyó év október 10-én, reggel 7 órakor, özvegységének 4 ik, munkás, szorgalmas életének 62 dik évében történt elhalálását; mennyivel csendesebbek voltak a kimúlt végpercei, annyiival érzékenyebb és gyötrőbbek a mi fájdalmaink, hogy nem hallhatjuk többé az egyedül gyermekeinek élt, forrón szeretett jó anya tanácsait, ki betegségét is feledé gyermekeiért; — minden jószágaiért, mi csak a hálás tisztelet feledhetetlen emléken tartásával röhathatunk le adónkat, mely örök leendő, miként az ő mostani élete. Hídegeteime a megboldogultnak M. Bicalon, folyó hó 12-én délután 2 órakor fognak letétni a Vitéz-család sírboltjába; lelkeért pedig az engesztelő szent mise Bánfi Hunyadon október 13-án, Kolozsvárt a Szent-Ferenciek templomában pedig október 17-én reggeli 10 órakor tartatik meg, mely végítiszteletre minden résztvevő szomorúan meghívatik. Béke poraira! M. Bicalon, okt. 10. 1868.

— Tegnapelőtt egy 61 éves kolozsvári szőlőmunkást a vágásúton felül felakasztva találtak; nevével rosz élete vezette e lépésre, melyre, mint mondják, már nagyon régen készült.

— (Neerolog.) Kereskedő Pátrubány Miklós és neje szül. István Veronika, egy gyermekei: Gergely, Antal, János, Katalin és Miklós; valamint nagyanyja öz. Pátrubány Gergelyné szül. Ötves Katalin, s minden közel és távollévő rokonnok nevében elkeseredett szívvél jelentik már éppen e hóban orvosi okleveléhez jutni remélt 5-öd éves növendék kedves fiuk Pátrubány Mártonnak f. hó 7. d. u. 5 órakor tüdővérszében, élte 25 dik évében történt kora kimúltát. Legyen béke porain!

— Azoknak, kik jelentékeny fizetésfel-emeléseket reméltek, azon logkevéssé kellemes újsággal szolgál a „P. Lld.”, hogy a legközelebből tartott miniszteri tanácsban, a minisztériumok költségvetési vétetvén tárgyalás alá, — a pénzügy-miniszter oda nyilatkozott, hogy a miniszterek által eléterjesztett, s az eddigieknél nagyobb budgetek felülhaladják az állampénztár erejét, s azokról hallani sem akar. Pedig bizony elterne egy kis javítás úgy a közigazgatásnál, mint a törvénykezésnél, s legalább azon hivatalnokokra lehetne tekintet, kik méregdrága városokban élnek, hogy ne mondjuk: nyomorognak.

— A n-szebeni román egyházi gyűléssel f. hó 13-kán tudatta az elnök, hogy ő Felsége tüdőzőlő iratukat kegyesen fogadni méltóztatott. Az okt. 15-ki ülésen elhatározatott, hogy minden román egyházi, iskolai és alapítványi közeg kizárólag román nyelven correspondáljon. Ugyanez

ülésen vált határozattá az is, hogy a keleti egyház papjai továbbra is közvetlenül választassanak.

— Erdővidék ref. egyház közönsége f. hó 7-kén tartá részletes zsinatát Barothon, mely alkalommal több jeles szónoklat merült fel, kiemeli tudósítónk a főgondnokét, dálnoki Lázár Mihályét s az algondnokét, Lányi Sándorét. Kiemeli továbbá a közügyek iránti lelkesedést, melyet itt örömmel constatálnak.

— Medgyesről írják: Ha valaki azt kérdezné, mit csinálnak Medgyesén és környékén, leg-helyesebben így felelhetnénk: „égnek.” Annyi az égés s oly mindennapi, hogy fájdalom! már-már fel sem tűnik. — Fájdalom! de hát segíteni nem lehet?

— Haynald Lajos kalocsai érsek úr ő nmlga régi magas kegyének új bizonyosságul a n-szebeni Ferenciek temploma s zárdája kijavítási költsége fedezésére 100 o. é. ftot adományozott.

— Nyárad-Szereda közelében Mikesz-szán a szt. ferenciek klostromában egy prophetiás papírosra találtak, melyre állítólag 1708-ban írt volna egy Lusinszky nevű barát, halála órájában, szentlélektől meghatatottan. Az oraculum azt mondja, hogy 1) az egész keresztény világ megzavarodik, 2) a vallás elnyomatik, de később még tüdőklőben emeli fel fejét, 3) a Bourbonoknak védőre lesz szükségük, 4) a kettős kereszt bámulatos fényt nyer, s különösen két hatalmas állam fogja pártolni és szolgálni, 5) Lengyelországot sok csapás éri, svégre tűni fog utolsó órája, 6) a római császárság megkínóztatik s lesz fejedelme nagyon sok, 7) a titkos jelentések s az idők jelei egymást váltják fel, — imádkozzunk testvéreim, hogy az Úr távoztassa el mitőlünk a gonoszt. — Hogy aztán mindezeknek külön-külön mikor kell beteljesedni, nem mondja meg az időknek ez egyik leje. Pedig néhány pontot már megmondhatott volna.

— A magyar delegációban a közös külügyminisztert, hir szerint, b. Orczy fogja helyettesíteni.

— A jezsuita atyák megunták a spanyol földet, Lissabonban már 500 érkeztek s hasonló számmal keltek át a franczia határon.

— Izabella exkirályné számára Párisban készítik a téli szállást. Ugy látszik nem ohajt Rómába menni s ezért palotánagya a híres „La Muette” passy-i villa kibérése felett alkudozik Erard assznszággal.

— A földmívelési, ipar- és kereskedelmi miniszter által tervezett statisztikai tanfolyam okt. 13-kán nyitottat meg a m. kir. egyetem termében, Keleti Károly, az országos statisztikai tanács elnöke és miniszter elnökének. Beszéde után tanárúrsait mutatta be Keleti ur, mint a kik a minisztériumot e feladat megoldásában előadásaikkal támogatni fogják és pedig a szakfelosztás szerint: a statisztikai elméletet dr. Konek, a mezőgazdaságot Keleti, az ipart és bányászatot Hunfalvy János, a kereskedést Bóthly Leo, a közlekedést Hieronymi Béla, az egyleti és biztosítási rendszert ismét Konek, az államszervezést Havas Sándor, az igazságszolgáltatást dr. Schnierer Gyula, a közigazgatást dr. Barsi és Horváth Zsigmond, a közegészségügyet dr. Tormay és Niedermann, a népszámlálást ismét Keleti, a népesedési mozgalmakat dr. Barsi fogják előadni. A főszó a közgazgatási statisztikára lesz fektetve.

— Czartoriszky László herceg Párisból Pestre érkezett s néhány napig itt szándékozik mulatni. A Czartoriszky család 1805. óta honosítva van Magyarországon: az 1805. 6. t. c. megörököltette törvénykönyvünkben azon nemes lelki tulajdonokat, katonai vitézséget s a magyar nemzet iránt tanúsított őszinte rokonszenvet, a mely ére nyekért Czartoriszky Adám tábornagy Magyarországon nemesi sorába iktattatott.

— A hivatalos lapban érdekes kimutatást olvasunk a Magyarországon levő realtanadokról. E szerint van az öt tankerületben 18 realtanoda, melyek között a budai, kassai és körnőcz-bányai államiak; a mult évben tanított összesen 174 tanár s pedig 143 világi, 31 egyházi rendi; hallgató volt 2645, kik közül a kívánalmaknak 453 nem felelt meg. Anyanyelv szerint volt: magyar 1571, német 845, szláv 56, szerb horvát 136, román 22, olasz 6, lengyel 5, rutben 1, angol 2. Vallás szerint: katolikus 1782, g.-n. egyesült 152, protestáns 164, izraelita 547. Az egyes kerületek közül csupán a pozsonyi- és a n.-váradiban volt a magyar elem kisebbségben; az elsőben 303 tanuló közt 94 magyar volt, az utóbbiban 604 közt 229.

— Szolgálók és kocsis közt esett meg biz ez a historia csak, de, mert nem mindennapi történik ilyen, nem engedjük az enyészett körmeinek. A ki restelli a hagymabűzt, képzeljen magának suhogó selyem ruhát, fénymázos dandyt, vagy, ha jobban tetszik, sisakrostélyos lovagot, megtörténhetett volna ezeken is: Gyuri szerette Sári, Sárinak is volt szíve, dobogott is, de nem Gyurit, hanem aztán vert Gyurit nagyon a Kati szíve, ki Sárival egy helytt mosogatott. A szegény kocsis férfi volt, s hitt a „hátha”-ban, nem barátkozott meg sehogyan azon gondolattal, hogy legyen egyik vámtól a másikig vászoncseléd, ki sarkantyujának ellenálljon. Járdogált hát tovább is a ház kapuja közé, mikor csak a lovak, meg a házi úr amott megengedték. És mi lett belőle? Az lett belőle, hogy Sári Katira nézett, Kati Sárira, s észre

vették, hogy jobban szeretik egymást, mint a disznót, melynek enni adnak, s mint összesen azom 4 libát, melyet este, reggel töltögetniök kell, szóval constatálva lett, hogy ők barátnék, kik egymásért mindenre képesek. A nap leszállt, s eszűdes este langy homályan kapuközében Gyuri állt. Az éj haladt, már nyikorgott a kapukban a záró kulcs, s Györgyünk örömprevese tért haza, s szívében mennyel abrakolt. Övé lesz már Sára, ma mondta meg neki, a feltétel sem igen nagy, holnap éjjel hazaszöknek, úgy is egy falusiak, — szokniök kell, mert az asszony nagyra tart szolgálóival, nem adja kocsisnak, — holnapután aztán otthon megesküsznek szépen a pap előtt s csak ásó és kapa választja el egymástól; s mert a leányoknak ilyen eseteknél szégyenlőseknek illik lenni, a Sári arcát egész az esküvő utánig fogja fedni az a kendő, mit neki Gyuri a mult vásáron 55 kron vett, — e mellett a szemérmesség miatt szólni sem fog. Így mondta Sári, s aztán a kinek hevitette valaha szívé az a láng, mely most Gyurkában perzsel, azt tudja, hogy ilyenkor mekkora szentírás az, a mit „Sári” mond. A nagy nap, s jobban modva: a nagy éj, elérkezett, s a bakterek, ha megügyeltek volna, láthatták volna Gyurit, mint ragadja beburkolt kedvesét, nem ugyan tájékozó ménen, de örömtől tájékozó kebelrel. Mentek mendegéltek Szamosfalvára s túl azon, még a híd is túl, és mit tett itt György a kocsis? Soba meg nem bocsátatolag átlépte a lovagiaság szabályait, meguntán a nagy hallgatást, s üldözvén a látni vágy, letépte az arcot eltakará kendőt. Meglátta Sára helyett Katát. Mi telhetett volna ki aztán egyéb elkeseredésében tőle? Nagyt ütött botjával a Kati hátára, ütött, ütött és mindaddig ütött, míg valami ütások, ki nem vették kezéből. — Elballagott hazafelé, s már csak azt nem tudja tisztázni, vajjon ő van-e megkuruszolva, vagy a fejréselések fufangosak?

— Kivonat a Kolozsvár sz. kir. városában 1868-ki szept. 18-kán megújult keleti marhavész következményeiről, azon évi október 20 dika estéig bezárólag: Járványos 20 udvaron s 2 mező-részen megbetegült 114 darab. Ezekből meggyógyult 21 drb, elhullott 60 darab, lebunkóztatott 3, van beteg 30. A járványlepte marhalétszámból van még gyanus 44. A vesztéglelő időt kiállott gyanusokból fölmentetett 5 db. Kolozsvárt, október 20. 1868. Filep Samu, id. polgármester.

Hivatalos értesítések kivonata.

Árverések. A kolozsvári pénzügyigazgató-ságnál több hidvám-állomás 3 évre haszonbérbe okt. 27. — Kolozsmegyeben Karában ház és telek-lyiségekben, m. szilvási fekvők decz. 4, jan. 7. — Ugyancsak ott fekvők nov. 18. — Ugyanott a mososi egyesbírósnál m. légeni fekvők nov. 2, decz. 30. — Udvarhelyszéken Musnán fekvők nov. 6, decz. 10. — Hunyadmegyében Kuretyben fekvők okt. 26, nov. 26. — Alsó-Fehériben Petrosánban ház és telek nov. 5, decz. 5.

KÜLFÖLD.

E napokban egy angol államférfi váratik Párisba, hogy a franczia császárral: bizalmas tanácskozás útján a nyugati hatalmak közös magatartását hozza létre a spanyol események irányában, legközelebb jegyzékek is fognak Madrid és Páris között váltani; melyek által a két hatalom egymás iránti állása meg fog állapíttatni.

Francziaország a berlini „Autogr. Corr.” szerint tudatta Kopenhágában, hogy nem szándékozik az észak-schleswigi ügybe avatkozni, egyébiránt azt tanácsolja: hagyják a kérdést nyitva és várják be a jövődőt.

A román kormány oda útasította diplomatikai ügynökeit, hogy az illető kabineteknek a galaczi kihágások folytán tett intézkedésekre vonatkozólag igérjék meg határozottan, miszerint szigorúan el van határozva minden idegen alattvalót a legteljesebb oltalomban részesíteni, és egész erőlyvel igyekszik a román területen azon elveket emelni érvényre, melyek a nemzetközi jog s a szerződés által megszentestettek, és a melyeknek tökéletes kivétel nemcsak az igazság s morál, hanem az ildomosság és érdek iránti kötelességből is nem szűnik meg hirdetni.

Benedetti közelebb Flórenczbe váratik, hogy az olasz kormánynyal, Spanyolország irányában követendő politikára nézve egyetértő megállapodást hozzon létre. Siker esetében azt remélik, miszerint Francziaország kivonuland Rómából.

Északamerikában az elnökválasztás jövő hó első felében menend véghez. Döntő körülmény az, mily szellemben tűnek ki az egyes államok törvényhozásait illető választások, mert utóbbiak képviselőiből alakul az elnökválasztó testület. Mintán a Maine, Vermont, Ohio és Pensylvania államokban a választások általán véve köztársasági szellemet tüntetnek fel, bizonyosnak tartható, hogy Grant Ulysses fog az Egyesült Államok jövődöbeli elnökévé választatni.

A „Porta” — Konstantinápolyból — erőlyes jegyzéket intézett Görögország kormányához, mert utóbbi a hírhedt Zimbrakaki főnököt ismét Kandiába küldte egy új felkelő bandával.

Berlini diplomatiai körökben tudni akarják, hogy Poroszország és Belgium titkos szerződést kötöttek, melyeknek pontozatai kiválólag katonai jellegűek; Angliával alkudozások nyitattak hozzájárulást végett. Erősítik továbbá, hogy Francziaország már tudomást vett ezen alkudozásokról.

A „Mondé”, Spanyolországgal szemben, mint egyedül helyeset, az alábbi programot javasolja a franczia kormánynak: „Harcz a forradalom, valamint az esetleges demócrata-socialis és istentelen köztársaság ellen. Izabella netaláni visszahelyezése esetre, vagy ha Girgenti gróf az asturiai hercegre nevében rengessé nevezetnék, Francziaország jóakaró semlegességet követhetne, de ne tagadja meg erőlyes támogatását, ha az egyedül legitim Bourbon család idösb ágának trónahelyezése forogna kérdésben.”

Madrid, okt. 16. A lapok tudósításai szerint a 700 millió realnyi kölcsön brit házakkal, előnyös feltételek mellett kötötték meg. — Serrano és Topete Saragossában lelkesülten fogadtattak.

Páris, okt. 16. Brasiliából érkező hírek szerint Tebiquaryt a brasiliaiak elfoglalták. — Lopez Villarica felé menekült. — Két külföldi corvette ment a hajón fölfelé, Lopez valószínűleg ezek egyikén menekült meg.

Bukurest, okt. 16. Az előbbi kamra által megszavazott új hadtörvény értelmében 10,000 ember fog behivatni.

Victor Emanuel királynak néhány tekintélyes férfi, kikkel legközelebb értekezett, azt tanácsolta, hogy más minisztereket nevezzen ki. Mondják, miképp ő felsége figyelemmel hallgatta e tanácsot, és nem idegen Durando tábornokot, a ki Spanyolországgal való hajdani összeköttetéseinél s erőlyes jelleménél fogva megmérkőzhetné a helyzettel, a miniszterelnökség elvállalására felszólítani.

KÖZGAZDASÁG.

Nagy Ferencz beszéde a tordai tárlaton.

Tisztelt gyűlékezet! Korunk annyi jeles vívmányai, annyi jeles vállaltai közt, melyek századunkat a multak felibe emelik, s a haladásnak megannyi hatályos tényezői lettek, méltó helyet foglalnak el a tárlatok.

Éltrevalóságuk, gyakorlati fontosságuk, termékenyítő erejük, a csak eddig nyert eredmények által fényesen lett igazolva.

Világ-, tartományi- és vidéki tárlatok csak nem szakadatlan folyamban váltják fel egymást, gazdag mezőt tárván fel versenynak tanulóknak és okulásnak.

A világ tárlatok a kivált emberi ész által magasb tökélyre fejlett munka és ipar terményeit, nép és nyelv különbségek kirekesztésével, egyszerű központokban egyesítvén, az emberiség haladási állásának mérlegeivé lettek.

Nemünk közmívelődési hivatásának bizonyítékait a tudomány által neimesített munkába mutatván fel, emelik a becsületes s jóra való munka értékét, s eddig nem tapasztalt közbecsülésbe részesítik az iparos osztályokat.

A munka becsét és érdemét nemzetközi elismerésben s méltánylásban részesítvén, az értelmes s becsületes iparos elfoglalja az ötet jogosan megillető helyet a társadalomban, s ezen erkölcsi fel-emelés következtében lassanként tűnedeznek azon válfalak, melyeket rosszul értett érdekek annyi időközön át fenntartottak az egy vérből való, s egy ezéla teremtett ember és ember közt.

A becsületes, munkaszerető, és saját emberiségéből megélni kívánó népek közt a közös érdek kapcsolai által kölcsönös rokonszenvet ébresztve, a föld minden sarkáról és éghajlatáról egy közös zászló alá gyűjték mindazokat, kik nemök javulását s boldogulását igaz lélekkel akarják.

Az elszigetelt, az önbizalmatlanság, vagy nyomasztó viszonyok miatt tespedése süllyedt tehetségeket a siker reménye önértetre, és tette lelkesítvén, egyesek és népek versenyre kelnek a munkában, versenyre kelnek a jobbra s tökéletesre való törekedésben.

Ez a valódi nemes harc, mely nem kerül vérbe nem kerül statusadosságokba, nem hoz átkot és vészt maga után, hanem hoz vagyonszódást, jólétet, boldogságot és megelégedést.

A mit a világtárlatok nagyban, tágabb v. szűkebb geographiai határok közt ugyan azt teljesítik a tartományi s vidéki tárlatok.

Mondhatni legszűkebb csak is a mezőgazdasági ipar terményeire szorítkozható vidéki tárlatainknak, s azok közt a miénkeknek megvannak, el nem vitázható jó következősei.

Az erdélyi részekben, főleg mintán a társadalmi viszonyok gyökeres átalakuláson mentek keresztül, a mezőgazdaság meg csak az új megszületés vajadásai közt találja magát, tárlatunktól tehát azt várni, mit egy angol v. porosz mezőgazdasági tárlat képes felmutatni, túlfeszített kívánság lenne.

Tárlatunk, sajátlagos viszonyaink közt, rendeltetési célját már az által elérte, ha állapotaink miként állása felett biztos tájékozást nyújt.

Már a régiek állíták: önismeret a bölcsesség kezdete; teljesen igazat mondtak: anyagi téren is áll: az önismeret a jólét kezdete, kiinduló pontja.

Elfogulatlanul be kell ismernünk, hogy mezőgazdaságunkkal mittebb népektől sőt a királyhágon túli testvéreinktől egy századdal hátrább állunk. Valameddig azon tévhit uralma alatt állunk, hogy a mint van, az éppen jól van, szegénységre s nyomorra vagyunk kárhoztatva.

Azt várni, hogy mások tegyék, a mi saját erőnkől és iparunktól kitélik, annyi lenne mint boldogulásunk s jobb létünk kérdését feladni, vagy a vak véletlenre bízni. Az ipar és munka terén mindenki saját erejére van a természetből és társadalomtól egyaránt utalva, s itt bételik, hogy mindenki saját szerencséjének kovácsa.

A mi jót, tehát, becses, bőven jutalmazót valamelyik kiállító gazdátársunk egyik v. másik ágából a gazdaságnak kiállított, az az által elrendő nagyobb hasznát vegyük fontolóra, kövessük a jó példát, s fordítsuk saját előmenetelünkre. Ez lesz a tárlat egyik gyakorlati eredménye.

Honunk szerencsés éghajlatához, kedvező talajához csak is egy bőlebb berendezés, okszerű beruházás, a tanulásra erősebb hajlam, s kitartóbb szorgalom kell, s a béke malasztjai mellett, boldogabb ország boldogabb nép nem lesz a miénk.

Ne retentsen vissza t. gy! a haladás pályára lépni sem erők parányisága, sem a viszonyok nyomasztó volta. Lám kik másoknál jelesebb terményekkel lépnek a közönség eleibe, szintén saját erejükön s mint magunk rögös pályán haladnak.

És kérdem vajon azon népek, melyek nálunknál sokkal vagyonosabbak csak is egyéni erővel vívták fel magokat a jólét irigylendő magaslatára? A mit egyéni erő meg nem bírhatott, az az egyesített erő győzelmesen megbirkózott. Egyesüljünk mi is, s egyesített erőnkkel essünk neki a mezőgazdasági ipar egyik v. másik ágának hozassunk társulatilag gépeket, jobbnál jobb vető magvakat. Mi Tordamegye és város, Aranyosszék, kik egyült rendeztük a tárlatot, kiknek érdekeink úgy szólva egymást támogatják állítsunk köz- és egyesített erővel egy kis gazdasági együletet. A legnagyobb magyar áldott szellemét hívom bizonyítván, kinek első és végső vája volt imádott nemzetéhez, egyesüljünk, s hazánk mint egy varázslattal paradicsommá lesz. Ez a szellem vajha lenne a mai napnak jel szava, mely e diszes gyűléseket minden tagjának szívébe vésvé maradna, s ne engedne nyugtot, miglen az egyesülésre hívó tettek

órája megérkeznek! Akkor lenne emlékeztető, lenne megáldott tárlatunk mai ünnepélye.

Bocsánatot kérek, ha a mondottak után egy kérdést intézek a tisztelt közönséghez: Méltóztassanak csak erdélyi szempontból, s csak az erdélyi ember szemével bíráljatok tartani tárlatunk felett. Csak úgy lesz a t. közönség ítélete igazságos, ha annak mértékül nem csak azt vélnek, a mit a szívek óhajtanak, hanem azt is, a mit viszonyaink közt elérni lehetséges volt.

Bérekésztesük egy kedves kötelesség teljesítésére vagyok bátor felhívni a t. közönséget: Mai napon mi Tordamegye, Aranyosszék, és Tordavárosa mezőgazdasági ünnepet szentelünk a munkának, mező gazdasági szorgalmunk mutatóit bémutatván a tudágyó közönségnek. Tettük ezt gazdasági együletünk becses felszólítására tettük egész készséggel saját jobb meggyőződésből is. Azt hiszem: ezen szép ünnepélyre egybe sereglett diszes közönség, minden egyes tagjának, s az egyesült hatóságok mezőgazdasági ösztönző erőit fejtezem ki, a midőn t. együletünknek, mely most is, mint a legsúlyosabb időben éber szemekkel örkődik gazdasági állapotunk felett, a bizalomért, mellyel minket megtisztelt, hálára köszönetünket nyilvánítom.

Hálás tiszteletünket nyilvánítom, hogy szerény tárlatunkat egy kebeléből kiküldött bizottság által is megtisztelték kegyeskedett, küldvén mi hozánk köz tiszteletben álló, a hazai ipar és gazdaság terén fényes érdemekkel ékeskedő jeles férfiakat.

Hálás köszönetet mondok a mélyen tisztelt küldöttség érdemes tagjainak, kik ezen megbízatást elfogadni, s becses megjelenésükkel szerény ünnepélyünket díszesíteni kegyesek valának.

Kívánjuk t. gy! gazd. együletünknek tartós életet, sikerdús működést továbbra.

Eljen soká nemzetünk örömeire ezen egylet nagyméltósága elnöke.

Eljenek az egylet bizottság érdemes tagjai! A tárlatot megnyitottunk nyilvánítom.

Távirati tudósítás a bécsi börzseről.
Oktober 21-án: 5%, Metaliques 100 frt 57.40. 5%, Nemzeti kölcsön 100 frt 62.40. Kamat 58.50. 1860. Kölcsön 84.70. Bankrészvény 759. Hitelezési részvény 200 frt 212.30. London 10 ft at. 100 frt 23 1/2, kr 115.10. Ezüst 113.35. Cs. királyi arany 5.49.

Erdélyi földt. kötv. oct. 20 kán: 70. 50.
Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

HIVATALOS

710 sz. 1868.

(355)

(2-3)

Pályázat.

A V. Hnyadi m. k. vasgyári kerületben, és pedig Govasdián utolsó posta Déva, Sebeshely utolsó posta Szászváros, és Kudsirt utolsó posta Sibót, Erdélyben **három világi tanítói állomás** 400 frt. évi fizetéssel, semilyen nyugdíjazás, és lakási követéssel, és három havi felmondással betöltendő.

A pályázóktól megkívánatik, hogy a társaspénztárba adózók minden vallású gyermekeik, az eddigi tantárgyban oktattassanak, a vállaltan az illető felkérésre bizatik.

Folyamodványok jó sikerrel végzett neveléstani bizonyítvány, a három havi nyelv, szó és írásbeli ismeret és eddigi szolgálat kimutatásával, továbbá azon megjegyzéssel, hogy a folyamodó melyiket kívánna a három állomás közül, az alólírt m. kir. vasgyári hivatal mint társaspénztári gondnokhoz folyó év **november végéig** benyújtandók.

Govasdián, october 6-án 1868.

710.—1868.

(356)

(2-3)

Pályázat.

Govasdián utolsó posta Déva, és Kudsirt utolsó posta Sibót, **két szülész-női állomás** 100 f. évi fizetéssel, három havi felmondással betöltendő, azon kötelezőleg, a társaspénztárba adózók nőket fizetés nélkül szolgálni.

Folyamodványok jó sikerrel végzett szülészeti bizonyítvánnyal, a három havi nyelv kivált az oláh nyelv szóbeli ismerete, és eddigi szolgálat kimutatásával, végre melyik a két állomás közt kívánatna, **november végéig** az alólírt kir. hivatal, mint társaspénztári gondnokhoz benyújtandók.

Govasdián, october 6. 1868.

57,110. 1868

(350)

(3-3)

Hirdetmény.

A magyar királyi és a cs. kir. osztrák pénzügyminisztérium elhatározta, a kő- és tengeri sónak eladását a Dunán és Szávan át a szomszédos török tartományokba leendő kivitel végett pályázat útján együttesen bírósítani.

A pályázati eljárásnak, melynek csak írásbeli ajánlatok fogadhatók el, tárgyát azon vételár képezi, melynek lefizetésére a vállalkozó a neki Szegeden átadandó kőszórt és Piranón átadandó tengeri sóért bécsi mázsánként érve magát lekötözteti; megjegyezve, hogy mindkét helyen a só csomagolatlan állapotban fog szolgálatni.

A pályázati tárgyalásnak alapul szolgáló feltételek a magyar királyi és a cs. kir. osztrák pénzügyminisztérium elnöki irodájában, ugyancsak a szegedi és triesti pénzügyigazgatóságok elnöki irodáiban betekintés végett készen tartatnak, s ugyanott a feltételek füzetnek s jelen hirdetménynek, valamint az ajánlati mintának egyes példányai át is vehetők.

A feltételek füzetnek határozataihoz képest és az ahhoz bapcsolt ajánlati minta szerint két példányban kiállított és felszerelt ajánlatok egyik példánya a magyar királyi, a második pedig a cs. kir. osztrák pénzügyminisztérium elnöki irodájában 1868-évi **október 31-ig délutáni 2 óráig** benyújtandó.

Később beérkező vagy nem kellőleg felszerelt határozatlanul szóló és oly ajánlatok, melyek más pályázókra vonatkoznak, figyelembe nem fognak vétetni.

Budán, 1868-évi október 7-én

A m. kir. pénzügyminisztériumtól.

Ajánlati minta

(50 kr. os bélyeg)

En alólírt saját nevemben, (vagy meghatalmazóim N. N. nevében, kiknek meghatalmazását eredetiben vagy hiteles másolatban mellékelem, vagy mi alólírtak egyetemlegesen (in solidum) lekötöztetjük magunkat) lekötöztetem magamat, a m. kir. és a cs. kir. osztrák pénzügyminisztérium f. é. október 7-én kelt hirdetményével a szomszédos török tartományokba leendő kivitel végett felajánlott kő és tengeri sót a mellékelt s állalom (állalunk) aláírt feltételek füzetében megállapított határozatokhoz képest és az abban kitett időtartamra mint vevő átvenni, s a kivitel végett átveendő csomagolatlan állapotban levő sónak bécsi mázsájáért és pedig

a) kőszórt Szegeden frt. xr. az az o. é.
b) fehér tengeri sóért Piranóban frt. xr. az az o. é.
ajánlok (ajánlunk).

Ezen ajánlatért és pedig a kőszórt (tengeri sót) illetőleg kezeskedem (kezeskedünk) a mellékelt (vagy a mellékelt pénztári nyugtárvány szerint letett) . . . o. é. frtnyi bánatpénzzel, s azonkívül minden ingó- és ingatlan vagyonommal, (vagyonunkkal), megjegyezve, hogy egy hasonlóképpen a tengeri sóra (kőszóra) megkötött bánatpénzzel ellátott ajánlatot egyidejűleg a cs. kir. osztrák pénzügyminisztériumnak (m. kir. pénzügyminisztériumnak) átnyujtok (átnyujtunk).

(A kiállítás helye és ideje)

(sajátkezű aláírása az ajánlatnak (ajánlatoknak) kereszt és vezetéki nevével s lakásának, állapotának vagy rangjának megnevezésével, végre két tann aláírásával mindnyájan bíróságilag illetőleg egy cs. kir. jegyző által hitelesítve)

Kivülről.

Ajánlat kőszónak (és tengeri sónak) vételére, a török tartományokba leendő kivitel végett.

A pályázók tudomásul!

(A pályázó- s a két tanács névaláírásai a feltételek füzetének minden ivén, szintén bíróságilag vagy egy cs. kir. jegyző által hitelesítendő).

Sz. 3876. 1868.

(349)

3-3

Pályázat.

A Kolozsvár városi mérnöki állomás, melyhez jelenleg 600 o. é. frt a fizetés javításnak f. l. s. b. s. g. l. j. o. v. a. s. t. e. b. e. n. 800 o. é. frtnyi évi fizetés leendő kőve, folyó évi **november** végén, a városi képviselő közönség által választás útján fogván betöltetni; felbírnatnak az ezen állomást elhelyezni óhajto, az építészeti szakban is kellő képzettséggel bíró egyénnek, hogy kellő okmányokkal ide **november hó 16-ig** a városi tanácshoz adják be, a mérnöki oklevél mellett megkívánatik a magyar és német nyelv tudása.

Sz. kir. Kolozsvár város közigazgatási tanácsától, october 9-én 1868.

NEM HIVATALOS

(362) (1-4)

Medvék.

Néhány példány egészen **nagy medve**, melyek testöken és fejöken nincsenek megcsontitva — vásároltatik.

Távirati kérdés, valamely **medve** elejtése esetében **Lix G.-hez Bécsben,** Riemerstrasse № 10 intézendő.

CSAK valódi OROSZ-CHINAI THEA, egyenesen behozva,

új szedés Congó fontja 2, 3, 4 frt. Soucheong fontja 3, 4, 5, 8 frt. különösen ajánlható Császár-Melange, bécsi fontja 5 frt. Mindenféle theák 1/4 és 1/2 fontos pakétkokban is. Cinarum kupája 1 frt. Valódi jamaicai rum palackja 75 krtól 2 ftig. Cognac, 10 éves, Arrac, puncessentia, finom francia és hollandi liqueurök szétküldetnek.

GRANICHSTEDTEN S. által Bécsben, Stadt, Graben, 29 sz. a Trattierhof helyében.

(330) (5-24)

Megrendelések utánvétel mellett pontosan teljesítetnek.

Aranyképek kíváncsra vitehőmentesen és ingyen.

STEIN J.

kölcsön-könyvtára.

ajánlja a t. c. közönségnek a téli időnyre a **magyar, francia és német** regény-irodalom válogatott s legújabb temeikeivel ellátott **több ezer** kötetből álló **kölcsön-könyvtárát.**

Előfizetési árak:

1 munkáért, mely	1 óra	félre	1 évre	biztosíték
4 kötetből áll	1 fr. 50	5 frt	8 frt	5 frt
8-10 kötetből	2 fr	7 frt	12 frt	10 frt
1 kötetért	—60kr	—	—	—
2 kötetért	1 frt	—	—	2 frt

Vidéki előfizetőknek alkalom nem létében postán küldöm a könyveket.

Ha valaki a fentebb elősoroltaknál nagyobb mennyiségű könyveket kívánna kivenni, — nagyobb családok részére vagy vidékre — ily esetben aránylagosan a legjutányosabb feltételek eszközölhetők.

Ugyan csak **Stein Jánosnál** kapható:
Dr. Entz Fr.

újabbkori magyar gazda,

természettudományi népies olvasó-könyv.

A magyarhoni orvosok és természetvizsgálók által 100 arannyal jutalmazott mű.

Ára 80 kr.

Horváth Mihály,

az 1848—49 függetlenségi harc

TÖRTÉNETE.

3 kötet. Ára 12 frt.

Horváth Mihály,

huszonöt év Magyarország történetéből.

1823-tól 1848-ig.

2-dik javított kiadás. 3 kötet. 10 frt.

Nyomatott az ev ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74. sz.)

Mai számunkhoz felv. melléklet és az „Ország” biztosító intézet válasza van csatolva.

HIRDETESEK.

A legfelsőbb szabadalmazott biztosító társaság

„DONAU“

Bécsben, két millió o. é. frt

alaptőkével, a melyből 5000 darab 200 frtos részvényben

egy millió o. é. forint kibocsátva és készpénzzel teljesen befizetve van, közt

tűz-, élet- és szállítmány- biztosításokat

a minden üzletágra nézve kibocsátott nyomtatott biztosítási feltételek szerint.

A „DONAU“ a es kir. első ausztriai biztosító társaság által kötött, még érvényben levő minden biztosítást, a megfelelő díj-bevételekkel és díj-tartalékokkal együtt, átvett s ennek következtében készpénz vagyona három millió o. é. forintnál többre rug.

Mintán a „DONAU“ az 1868 január 23-án Pesten kelt magas kibocsátvány-nyal a magyar korona országaira terjedő üzletfolytatásra engedélyt nyert, az erdélyi vezérigazgatók.

Fabricius Károly és fiai urakra Brassóban ruháztuk át.

Kérjük erről tudomást venni, s ügyekszendünk, hogy a bizalomnak, melylyel a legfels. szabad. biztosító társaság „DONAU“ megtiszteltetend, minden irányban megfeleljünk. Célul tűztük ki magunknak, eljárásunkban szigorú becsületesség, üzleti viszonyaink nyilvános bevallása, az üzleti ügyek pontos ellátása s kötelezettségeink igaz-elmű és gyors teljesítése által megfelelni a kívánalmaknak, a melyeket a közönség egy biztosító társaságtól joggal követelhet.

Bizonyítjuk, hogy minden az első ausztriai biztosító társaságnál kötött s még érvényben levő biztosítások lejáratauk felelőségünk alatt állnak, s hogy ezekért díj-utánfizetés követelhetni nem fog.

Mindén, a magyar korona tartományaiban kötött biztosításokért a „DONAU“ illetékes bíróságul a pesti I. folyamodványú váltótörvényszéket fogadta el. Bécs, augusztus 1-én, 1868.

Legfelsőbb szabadalmazott biztosító-társaság „DONAU“

Pesta, választmányi tag. Colditz, vezér-igazgató.

Vonatkozással a fennebbi hirdetemnyre, alólirt vezérigazgatók ajánlja magát

tűz-, élet- és szállítmány biztosítások

elfogadására, s minden felvilágosításra készen nyilatkozik.

Szabályok, átnézetek és feladományi ívek ingyen szolgáltatnak.

Brassó, augusztus 1-én, 1868

a vezérigazgatók:
Fabricius Károly és fiai, iroda: főter.

Legfelsőbb engedélyezett biztosító-társaság „DONAU“ Bécsben.

Üzlet-kimutatás

az 1867 szeptember 1-től (üzlet kezdete) 1868 május végeig átvett biztosításokról.

Biztosított összeg forint.	Tiszta díj- bevétel forint.	Visszbiztosítás és megsemmisítés		Tiszta díj forint.	Károly		
		biztosított összeg forint.	Díj forint.		Száma.	Ezektől összesen tartalék- bevételek forint.	Ezektől összesen biztosít- ványok forint.

a) Tűzbiztosítás. 642.929.204 1.485.268 136.798.925 465.061 1.030.207 1296 407.653 324.759

b) Szállítvány-biztosítás. 31.806.062 82.265 4.310.664 20.125 62.130 1331 27.432 19.250

c) Jégbiztosítás. 4.252.840 90.119 2.222.062 48.176 41.943 289 45.000 22.000

d) Életbiztosítás. 7.461.517 169.106 1.203.301 18.872 150.233 *) 92 65.628 62.628

*) Ehez járul még a meglevő tartalék 745.000 forint.

Bécs, július 3-án, 1868.

Legfels. enged. biztosító-társaság „DONAU“

Pesta, választmányi tag. Colditz, vezér-igazgató.

Igazgató választmány.

Elnök: báró Henikstein Vilmos, nagykereskedő, több magas rend vezénylője és lovagja, hollandi főconsul sat.

Alelnök: lovag Wertheimstein Leo, a Ferdinánd császár éjszaki vaspálya igazgatója, bajor kir. consul, több magas rend lovagja.

Igazgató választmányi tagok.

Linai Lőventhal J. M. nagykereskedő, a nemzeti bank igazgatója, es. kir. tanácsos, az első ausztr. takarékpénztár igazgatója, több magas rend lovagja, sat.

Figdor Gusztáv, nagykereskedő, sat.

Lippmann J., nagykereskedő, birodalmi tanácsos sat.

Pesta Antal.

Knoblauch Frigyes, vezérigazgató) a magdeburgi tűzbiztosító

Lange T. igazgató társulatnál.

Koch Frigyes, a magdeburgi jégbiztosító társaság vezér-igazgatója.

Igazgatóság:

Vezérigazgató: Golditz Károly.

A vezér-igazgató helyettese: Oertel H., igazgató.

Iroda: Bécs, Schwarzenberg-tér 14.

UJ ZSEMLE- és KENYÉR-SÜTŐDE.

Alólirt tisztelettel jelenti a n. érd. t. ez. közönségnek, hogy Kolozsavartt az órában a Gál János-háznál 257 sz. alatti

nagybani

zsemle- és kenyérsütődét

ALLITOTT.

Ajánlom a t. ez. közönségnek naponta frissen sült mindenféle fejr süteményei-mel, u. m. ezarvacok, (kiflik) kalácsok, zsemlek sat. melyek az 1857-ki kolozsavári kiállításon

(333) (3-3)

bronzéremmel

lőnek kitüntetve, valamint az ugyanazon kiállításon kitüntetett finom

kétzerszültemet,

a mely minden időben, a legjobb minőségben s úgy kicsiben mint nagyban lesz kapható.

Nagybani megrendeléseket kétszerszülre vidékről, vagy helyben gyorsan, pontosan és a legutányosabb áron teljesítik.

Mindennap frissen sült kenyér.

Kávéhoz való tejes cipó 10-20 kr.

Czökösa cipó 10-20 "

Czökösa tészából készült vekni 10-20 "

Közép-kenyér 14-28-56 "

Barna kenyér 25 "

Főraktár: A Flórián Antal úr kereskedésében,

a hol mindenféle kenyér kapható.

A kenyerek súlyát mindenkor a gabona piaci ára fogja meghatározni; azonban főtörökvesem mindig arra lesz irányozva, hogy a kenyerek sulya lehetőleg ne változzék.

Azon szerény meggyőződésben, hogy a t. ez. n. érd. közönség szakmában való jártasságomról sok évi működésem után kedvező ítélettel bír, ezután nagy-becsűlő pártfogásáért esedezve, maradtam

Kolozsavartt, 1868 október 1-én.

CZEISBERGER JAKAB.

(16) — 22/10 1868. —

Valódi
MOLL SEIDLITZ-PORA

mely a párisi műkiállításán arany-érmert nyert.

Középponti raktára a „Gólyához“ címzett gyógyszerár Bécsben, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelemztetés. Mintán tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal árutatnak, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját név-aláírásomat is viselik, s ily módon azok külsőjeiről ítélve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenőre óvást mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, mi-

szent az ily m. szereknek megkülönböztetése végett, „az általam készített Seidlitz-por minden katulyája és minden egyes adag papir-burkolata hivatalos őrizmény alatti saját véd-íparjeggyemmel van ellátva.“

Ára egy bepecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltandók. A császár nagy birodalom minden részéből hozzánk beáramló több ezernyi halálat részletes bizonyítványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szivdobogás, ideges főfájás, vértörődés, köszvényeszerű tagfájdalom, s végül hystéria, hypochondria, tartós hányási inger stb. eseteiben a legjobb eredménnyel használtattak, s a legtartamosh gyógyeredményt vívtak ki. Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógymódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, kézművesek, művészek, mezői gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszereszek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselvek, a kiknél azelőtt a leghíresebb gyógyforrások a legkisebb könynyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz-Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak

Kolozsavartt: BINDER K. (ezelőtt Ritter) gyógytárában b. monostor-utca a városi Redoute során; továbbá Wolff J., dr. Hintz György és Engel J. gyógytárában.

Beszterczen: Szongot György.

Brassóban: Jekelius F.

M.-Vásárhelyt: Jency Károly és

Bucher M.

Nagy-Károlyban: Schöberl.

Nagy-Szebenben: Müller gyógyosz.

A fennebbi ezegeknek létezik még ezeken kívül a

N.-Váradon: Jánky Antal.

Ségesavartt: Teutsch J. B.

Szászsebesen: Binder F. gyógyosz.

Szardahelyt: Schimert F. gyógyosz.

Zilahon: Harmath S. F.

norvégiai „Bergen“ városból való

valódi

DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ

raktára is.

Ára egy nagyobb üvegnek 1 ft. 80 kr. egy kisebbnek 1 ft. o. é.

Az üvegek el vannak látva védmárkossal és kimerítő használati utasítással.

Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsirolaj a dorschhalaknak leggyorsabb egybegyűjtése és kiválasztása által van megnyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a bepecsételt üvegekben levő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott. — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb gyógyszer a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, köszvény és csusz, illőt borküvés, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyógyoszerész Bécsben, „zum Storch“, Tuchlauben.

(334) — 22/10

Selyem- és divatárú raktár

a z

OSZTRÁK KORONAHÉRCÉGHEZ

Bécs a Bognergasse szegletén Bécs.

Következő cikkek tetemesen leszállított árban árultatnak.

SELYEM-KELMEKÉK:

Színes tafeta, egészen tiszta selyem, legújabb mustrák szerint, rőf számra 1 ft 40 krtól 2 frtig.

Ruha-, atlasz-, egész selyem, minden színben,

rőfe 2 fut 10 kr.

Színes faille 2 fut 50 krtól kezdve.

„grograins, rőf számra 2 fut 75 kr.

Egy tökéletes fekete selyem ruha, kezesség mellett 18 frt — kr.

Egy lyoni foulard-ruha, legjobb minőségű (10 rőf, 1/2 széles) 12 frt — kr.

Legújabb gyapjú-szővetek nagyszerű raktára. Különösen

figyelemre méltó:

Egy nagy mennyiségű demi Luster, 1/2 széles, rőfe 25 kr.

Mustrák kívánatra ingyen és bérmentesen küldetnek.

DIAMANT és MÜLLER.

(316) — 22/10 (8-12)

Stock im Eisen

Bécsben,

ELSŐ S LEGNAGYOBB

hölgy-divat raktár

2000 hölgy-öltöny 3 ftől fölfelé

3000 őszi paletot 5 " "

2000 téli paletot 8 " "

1500 „köpeny 10. 15. 20 ftől

3000 újjas minden színben,

3 1/2 ftől fölfelé.

Angol bársony-paletot-ok 15—20 ft.

„selyem-bársony 50—180 "

RUHAKELMEKÉK

a legújabb.

1 Mohair-ruha 3 1/2 4 1/2 ftől fölfelé

1 fin. lüster 5 6 " "

1 angol divatkelme ruha 7—12 ftől

fölfelé

10,000 shawl és kendő 3—25

és 100 frt.

Mustrák ingyen és bérmentesen

Megrendelések pénzbevétele vagy

utánvétel mellett.

GRAF PIUS.

Bécs, Stock im Eisen.

A fogak tisztítása:

Anatherin-Szájviz,

melynek szabadalma 1865-ben lejár, s melynek kitűnő jósága felől számos bizonyíték létezik,

40 kron

kapható: Spitzmüller C. készítőnél, Bécsben am hohlen Markt.

Kolozsavartt: Csapó Andornál.

(305) — 22/10 (8-12)

A tisztelt

HÖLGYVILAG

számára.

BOPPEDE

legújabb őszi és téli

öltönyök

legnagyobb raktára

Bécsben

Stadt, Plankengasse, 6 sz.

Csak a legjobb, különösen választott

s legújabb kelmeből készítve, min-

denkor raktáran találtatnak:

1 Jaques plüshből 12 frt

1 " " 9—12 "

1 fin. " 15—18 "

1 " Velourból 8—15 "

1 " legfin. divat-

kelmeből 15—30 "

1 " fekete 4—30 "

1 fél-Paletot 12—36 "

1 téli-Paletot 15—48 "

Selyem- és bársony-cikkek

minden árban.

Utazó és eső-köpenyek legnagyobb

raktára.

A legnagyobb figyelem s azonnali esz-

közlése iránt a megrendeléseknek ke-

zkesedik a czég sok éves fennállása,

s minden nem megfelelő tárgy 14 napi

időközben becseréltetik.

A „VIKTORIA“

biztosító társaság Kolozsvárt, melynek (14-*)

Elnöke: **Báró JOSIKA LAJOS**,
Alelnöke: **Hintz György**,
Igazgatói: **Frits Albert, Kóváry László, Wagner Frigyes**,
Vezérigazgatója: **Galgóczy Károly**,
Vezérigazgatói: **Pesten, Bécsben, Brünmben, Prágában**,
Ezek alatt pedig az ország és birodalom minden nevezetesebb helyein fő- és aligazgatói vannak

Tűz- és jég-kár ellen

Biztosíthatók pedig tűzkár ellen: mindenféle lakház, gazdasági épület, kastély, templom, torony, a harangok, gyárak, műhelyek, azok szerelvényei, burok, árucikkek, raktárakban foglalt készletek, iparos nyers anyagok, és kész készítmények, gazdasági termények, szőlés és szemes gabona, takarmány, baromállomány sat. jég-kár ellen minden mezei termények.

A biztosítási díjak lehető legolcsóbbra szabvák, egy szerre több évre kötött biztosításnál különös kedvezmények engedtetnek, a károk igazságosan és gyorsan kifizetnek. Nyomatványokkal és felvilágosításokkal minden ügynőkség szívesen szolgál.

A Viktoria biztosító társaság igazgatósága, Kolozsvárt.

Gyakorlati találmányok!

Eredeti Pompadour-pép.

A híres Pompadour aszony XV. Lajos udvaránál, oly szerű birt, mely a világ előtt titokban maradt, s a melyet ő magának fiatalági látszatot, t. i. üde szépséget, sima bőrt tudott még előhaladni kordban is biztosítani. Ezen vény (Recept) később egy magas rangú nemes család birtokába jutott, a melynek gyönyörű szépsége még ma is általános csodálat tárgyá. Kíső doctornak sikerült ezen mostanig a legnagyobb titokban tartott vényt elsőként, hogy azt az egész világnak hasznukra bocsássa. Ezen felülmúlhatlan arczpép sikere minden vádalkozást megelázt, a miről számos bizonyítványt áll megtekinthetős végett mindenki rendelkezésére. — Egyetlen szer minden arcz-külsőket, szemlő, májfoltok sat. gyors elenyésztesére. — E kitűnő pépből egy tégely ára utasítással együtt 1 fnt 50 kr.

(171)

Legnagyobb megtakarítás minden háztartás, iparos és gazdasági néző. Az egészen új szerkezetű, angol szabad közszerű gépekkel (használat) minden vad- és csúszkára, még üveg vadráda is) néhány másodperc alatt legnagyobb könnyűséggel tompa edgő-eszközök: olló, kés, kasza sat. elrekeszhetők. Ez bizonyos minden háztartásnál a leghasznosabb és legnépszerűbb helyet foglal el, s a rá oly csekély, hogy ezen jóles gépet mindenki megszerezheti. 1 darab utasítással 80 kr.
Ezt tisztító-golyók; kitűnő szer minden homályos fénytárgyak fényessé és újja készítésére; nélkülözhetetlen minden arany- és ezüst-művesnek. 1 darab 10 kr.
Mindenféle óra-szabályzó, a szabályzott nap-óra irányítással; mindenkinél legjobban ajánlható, mielőtt ezen valóban biztos órával, minden mechanikai órákat szabályozhatni. 1 dr. finomul eszlezoa 25 kr.
Mosó-por. Ezen por használatával által idő, munka és pénz takarítást meg; emellett legnagyobb előny még, hogy a fehérnemű jobban megkímélhető, mint más készleteknél. 1 fontos csomag ára 23 kr.

Amerikai pantentirozott biztonság-lakatok, kitűnő szerkezet, biztos minden betörés ellen. 1 darab kisebb-féle 30, 40, 60 kr.
1 nagy-féle 70, 90 kr. 1 fnt.
1 nagy-féle 2 kulccsal 1 fnt 10 kr.
1 utasítással 25, 40, 60 kr.
Hasznosnak a nadrágvédők, melyek rozsdában a nadrágot piszoktól védik, 1 pár 20 kr.
Angol ollók legjobban acéllal; 1 dr. szabó-olló, legfinomabb 25, 35, 45 kr.
1 dr. hurok-olló, legfinomabb 20, 30 kr.
1 dr. olló-lánc 10 kr.
Nagy előnyt nyújtanak az új gép irónok (plajbász); nélkülözhetetlen az alkalmatlan hegyezést s a hegy előrése is biztosítva van.
1 darab fába foglalva 10 kr.
1 darab csontba foglalva 15 kr.
1 dr. tolltartóba foglalva késél 90 kr.
1 kupa töltve, 3 óra elég, 10 kr.
1 dr. Union-rádió-gummi, arón és tonta ellen 5 kr.

Mindenféle fogtájás

azonnal és tartósan megszűnik az új berlini fogcsépek használatára. A jódtól annyira biztos, hogy nem használás esetében a pénz visszacsatolódik.

E szernek nem volna szabad egy házban is hiányoznia. 1 üveg utasítással együtt 80 kr.

Kitűnő kábeli fénymáz kauszokkal vegyítve, hogy a bőrt tartósan tegye. 1 font 30 kr.

A legújabb ligroine-szob-tűzszert, e nemben a leggyakorlatias, még nem pipások számára is ajánlható közönséges tűzszert csinos kis alakjában, össze van kötve egy lámpával, a mely néhány óráig tartó égő anyagot vesz magába, úgy hogy az annyiszor előforduló minden alkalommal azonnal világosság van kéznél; a lenyomatot dr. csak gyors elterjesztésre van szánva 1 darab 50 kr.

Persa hajfestő szer, mely által szürke haj fiatal alatt, tetszés szerint sötét vagy fekete festhető s egy uttal természetes frisseséget nyer. Nővényekből van készíve s egészen ártalmatlan, 1 skatulya ára utasítással: 2 fnt.

Folyékony enyv. Nélkülözhetetlen minden háztartásban, mivel a legkülönbözőbb, minden háztartási munkák előforduló javításokat meg lehet önmagától tenni. Ezen enyv evelig eladt, s hidegen használható. Egy nagy üveg ára 25 kr.

Legújabb rozsdapör, keszeség mellett. Minden rozsdapessét eldávoltásra valósnál, selyemből, egyebek kelméből, valamint acél- és vasdrágákról. 1 palék ára 35 kr.

Legjobb borotva-pép. Ezen pép által megkímélte a borotva közszerűlése, 1 skatulya ára 25 kr.

A lábnak megvédéséről való megóvása, mindenkinél ajánlható, mivel az egészséges fennmaradásra szolgál. A Metzer-féle kitűnő bőr-ápréttúra alkalmaszása által, a mely a bőrt lágygyá s áthatolható teszi, úgy hogy a lábbelnek vízben leghevesebb ideig tartó használata után sem érezhető nedvesség, a cselnek, a legnagyobb mértékben meg lesz felele, 1 üveg ára 60 kr.

Angol bőr-máz, melyből bármilyen bőrnem puhaságot s a leghevesebb tükrözést nyer, 1 kis üveg ára 25, nagy 35 kr.

Regulator-tollak, minden kézhez és papírhoz alkalmazhatók; úgy hogy azon egy tollal a legfinomabb kalligráfiai és a leghevesebb vonásokat ki lehet vinni 12 dr. 25 kr.

Müller-féle bútor-politur, mely általános elismerésben részesült, üveg száma kapható 60 kron. Ezzel minden régi bútor-darab vagy más faldargy a legnagyobb könnyűséggel a leghevesebb kiciszítható. Egy üveg elég egy egész bútor-készletre.

Általános tisztító-por, melyet minden fém, arany, ezüst, bronz, pakfong, acél és rez sat. tisztára takarítható s kifényesíthető. 1 skatulya ára 20 kr.

Figyelemztetés. Mielőtt a fentebb elírt cikkek hamisítottak is, arra kívánok figyelmeztetni, hogy azok valódi állapotban egyedül az alábbi raktárban kaphatók.

Árjegyzék minden a raktárban levő cikkekéről ingyen adatik. Együttel figyelmeztetem a t. vidéki lakókat bizományi-osztályomra, mely maga nemben egyetlen üzlet, mert minden, a legcsekélyebb ügy, mint a legnagyobb megrendelés bármely üzletébe odajön, gyorsan és jutányosan teljesítetlik. tehát számos megrendelésre ajánlható.

FRIEDMANN A. első aszt. bizományi üzlete Bécsben, Praterstrasse Nro. 26 sz.

Wertheim F. és társa uraknak Bécsben.

es. kir. szab. első pénzszekrény-gyár.

Stanislaw, október 7. 1868.

A f. é. **september 28-án** itten előfordult **borzasztó tűzvész** alkalmával, az **Öntől** a múlt évben vásárolt 15.720 számú **pénzszekrény**

50 óra hozsant volt a legnagyobb tűznek kitéve.

E pénztár az irodában állott földszint, s az első és második emeletről leomló égő gerendák tűzét kelle kiállnia.

Örvendek megmondhatni Önnek, hogy **e pénzszekrény a legnagyobb tűzpróbát fényesen kiállta,**

mert a benne levő papírok mind sértetlenül maradtak.

Tisztelettel,
Kiesler K. váltóiroda.

Egyedüli raktár Erdély számára

Kolozsvárt

HEYMANN ZSIGMONDNÁL,

főter 454 sz.

Locomobile-szifák.

Locomobile-szifák.

Ajánljuk jeles **géphajtó-szifáinkat,** melyek erős szinbőrből készítvék, gummi-tömlők, tömölemezek sat.

gép- faolaj, legfinomabb **ZSÁKOK,** swájeci közszerű kövek, sikamlók, valódi lafertek, budai malomkövek.

Terjedelmes árjegyzékek kívánatra ingyen **GEITNER és RAUSCH,** Főut, 2 sz. Pesten.

Mehlmarkt, 10 sz. Bécsben.

WELFIS-APPARAT

Ditmar R. Bécsben

es. kir. orsz. szab. lámpa-gyárnok,

ajánl nagybani és részlet eladásra **petroleum-lámpákat, csillárokat, ligroine-lámpákat, moderateur-lámpákat.**

A gyár, a mely e nemben bel- és külföldön a legnagyobb gyártmányainak ismert szoliditása által tünteti ki magát. Az ez évi árjegyzék, a mely már megjelent, tetemes árszállítási közt mutat, s elve jobb cikkekre csekélyebb árt szabni, mint a minőt bel- és külföldi versenytársak szabni képesek.

A kolozsvári kir. szab.

ZÁLOG-KÖLCSON-INTÉZET

kölcsönök ad a következő tárgyra:

- 1) ingóságok, az-az minden értékű tárgy, a mely már használatban volt;
- 2) drágaságok, az-az ékszerek, drágakövek, arany, ezüst- s más nemes ércből készült áruk;
- 3) árúk, az-az még használatban nem volt kész iparkészítmények és más kereskedelmi cikkek;
- 4) értékpapírok, az-az mindennemű állam- és iparpapírok, földtehermentesítési kötvények, záloglevelek, magán-sorsjegyek és más nemű értékpapírok, a melyek a börzén árultak.

Mindenkinek tetszésétől függ személyesen vagy mások által nyújtani be a zálogokat, miután az intézet sem a tulajdonos, sem az átadó nevének bejelentését nem kívánja s az intézet minden üzlete szigorú titokban tartatik.

Az elfogadott tárgyakról **zálogjegy** szolgáltat ki, a mely pontosan megőrzendő, mert csak ennek előmutatása mellett váltható ki vagy tehető be újból a zálogtárgy. A benyújtott tárgyakat az intézetnél alkalmazott becsöl becsüli meg, kivéve az értékpapírokat, a melyek börzefolyama képezi becsértéküket. Minden elfogadott zálogra a becsértéknek legalább 60%, és legfeljebb 90 százaléka adatik kölcsön. A kölcsönök csak egész forintokban számíttatnak. A legkisebb kölcsönösszeg **egy forint.**

A kölcsönök a felek kívánsága szerint egy hótól hat hóig terjedő időre adatik, de a zálog a lejárat napjáig bár mikor kiváltható, vagy újból bethető. A lejárat napon túl ki nem váltott, vagy újból bé nem tett (át nem irt) zálogokat az intézetnek joga van azonnal elárverezni s a tulajdonos csak az intézet követelésének fedezése után fennmaradt összeghez tarthat jogot. A zálogjegyre a bétetés és lejárat napja föl van jegyezve. A zálogkölcsön részletenként is visszafizethető.

Ingóságok, drágaságok és áruknál a kölcsönök után évenként 6% kamat s a következő mellék-díjak számíttatnak: Fővételi- s becslési-díj: 1 óra 1%, 3 óra 2%, 6 óra 3%. Raktár- és biztosítási-díj egy egész évre 3%. A kamat és mindezen díjak csak a zálog kiváltásakor vagy átíratásakor fizetendők. — Értékpapíroknál becslési és biztosítási díj nem számíttatik.

Részletesebb felvilágosítást nyerhetni az intézet irodájában. Vidékiek posta útján értekezhetnek az intézetnél. (10)

(345) 15/10 (2-24)

Kávé,

bécsi fontja: 60, 65, 70 kr. egész

1 fnt 10 krig, árulja a

keletindiai kávé-raktár

BÉCSBEN,

Graben, 29. a Trattnerhof udvarán. Vidékre utánvét mellett. Legalább 30 új vásárlásnál a szállítás minden vasúti és gőzhajó állomáshoz ingyen.

(9-12)

Halkort Károly,
teke-gyárnok,

Bécs, Wieden, Matzleinsdorferstrasse, 5 sz.

ajánlja nagy teke: (Billard) raktárát minden nagyságban és famintésben; **Carambole-tekeit** köllappal egy darab köből, továbbá nagy választékú **teke-pálcáit** s minden e szakmába vágo cikkeit. NB. Figyelmeztetni kívánom a t. cz. közönséget, hogy tekéim csak 4 lábra készíve, ép oly czélszerűk mint izetése s általános kedveltségben részesülnek.

(358) (2-3)

Egy gyógyszerész segéd ki a magyar nyelvet érti rögtön bélephet Székely-Udvarhelyi Kauntz András gyógyszerárába, ki is a feltételeket megirandja.

(1)

(302) 22/10 (3-*)

Tanács és segély

azok számára, a kik látgyöngeségben szenvednek, s jelesen a kik erőltetett tanulás és kimerítő munka által szemüknek ártottak.

Fiatalkorom óta megvolt nekem is azon rossz szokásom, hogy az éj csendét szenteltem tudományos munkára. Ez a más kimerítő optikai és finom munkák kivételével legkevésbé nem ártalmas annyira meggyengült, hogy tökéletes elcsúszástól annál inkább félhettem, mivel folytonos gyúlásdás dispositio állt be, mely a leghevesebb orvosi több évi rendeleivel is dacolt. É szomorító körülmény közt sikerült egy szerz. találmán, melyet már 40 év óta a legkitűnőbb sikerrel használok. E szer nem csak egészen megszűntette a tartós gyúlást, hanem szememnek is visszadad egész élességét és erejét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nélkül olvasom a legapróbb írást, s mint ifjú koromban tökéletes látóerővel érvendek. Ezen jótékony hatást másoknál is tapasztaltam, kik közül sokan még a legedesebb szemüveg használata mellett sem voltak képesek üzletiüket vezetni. Ezen szer kitartó használata után eldőltek a szemüvegek, s régi természetes látóerőjüket visszanyerték. Ezen módszer egy illatos ill. melynek alkotórészei az Anis-növény. Nem tartalmaz sem draszticumokat sem narcoticumokat vagy fém és más ártal és részeket s Erdélyben valódi állapotban szereshető Teutsch J. B. ur által Segesvárt. Ö egy nagy üveget 2 fr. egy kicsit 1 fr 60 kr. o. é. szállít használati utasítással együtt. Tanácsom tehát a szenvedőknek, hogy ezen lélt töle vegyem, mert egy ily üveg hosszú időre elég, mivel csak keveset kell abból csekély folyamattal vegyíteni, hogy tejrforma folyadék képződjék, melyvel reggel és este, vagy erőltetett munka után kell a szem körüli tájékoz. meg-nedvesíteni, a hatás igen jótékony és üdítő s egy szeremind a bőr frissességét fontartja és eszközi.

Örvendek fogok, ha ezáltal nevezetesen azokon lesz segítve, a kik az igazság világa után érvénytelen törekvések által gyakran saját szemüveg világát kocszárattatják s elvesztik. Ezáltal még tán a fiataliságnál fájdalom annyira dörbát jött előfordító szemüveg-hordás is megszűntethető, mert e szokás inkább romlja mint javítja a szemet. Szemüvegek csak is a szem valamely hibás szerve esetében használhatók, de egészséges szem gyengült szemet sohasem erősíthetnek vagy javíthatnak meg.

Dr. Romershausen.

A dr. Romershausen-féle jeles szemlél mindig kapható, mégpedig

a kis üveg 1 fnt 60 kr.

„ nagy „ 2 fntjával,

a raktárban Teutsch J. B.-nél Segesvárt.

Viszont-eladók, nagyobb mennyiség vételénél aránylagos engedéket nyerne